

deres Bestyrelse og fastede over paa Staten. Smidertid kan dette — det var jo ogsaa den højtærede Ministers Forudsætning — selvfølgelig kun ske, naar Kreditforeningerne ere paa Fallittens Rand. Det er ganske sandt, at hvis man overhovedet kunde tænke sig dette, vilde Staten staa yderlig pinlig og yderlig slet. Men naar man ikke alene fastholder, at Kreditforeningerne skulle ledes efter de samme Principper som hidtil, men tillige, hvad der jo er Forudsætningen, vil stramme Garantierne yderligere, kan det Tilfælde ikke komme til at indtræde, før vi, som sagt, ere fallit alle sammen omtrent. Det er jo, forekommer det mig, et Punkt, der altfor ofte overses i denne Sag, at Statsgarantien kommer man jo ikke til at bruge, før i Virkeligheden det hele er forbi. Det er jo nemlig ikke tilstrækkeligt, at den enkelte Kreditforening gaar fallit. Hvis man kunde tænke sig, at dette skete paa Grund af slet Bestyrelse, saa havde manden solidariske Ansvarlighed for samtlige Kreditforeninger, der træder imellem, inden Statsgarantien naas. (Afbrydelse). Der var et æret Medlem, der sagde: Til hvad Nytte er saa det hele, naar man antager, at det aldrig kan faa effektiv Betydning? Derom er det at sige, at Staten i Udlandet siger god for disse Institutioner, som Udlandet ikke kan kende paa samme Maade, som den danske Stat kan kende dem. Den danske Stat kan — forekommer det mig — med meget god Sambittighed sige, at saaledes som disse Kreditforeninger ere fundede, saaledes som de ledes — og vi paa tage os Ansvaret for, at Ledelsen ikke væsentlig forringes — kunne vi paatage os Garantien for dem. Den højtærede Minister fremhævede jo selv, hvor vidtgaaende en Bemyndigelse Indenrigsministeren allerede nu har med Hensyn til at undersøge Kreditforeningsforholdene, og hvis man ønskede det, kunde han under disse Forudsætninger selvfølgelig faa den endnu mere vidtgaaende. Det forekommer mig, at Staten da med god Sambittighed kan sige: Vi ere saa fuldstændig overbeviste om, at det Tilfælde aldrig kan indtræde, at Garantien skulde blive effektiv, at vi ikke betænke os paa at sige god derfor. Det er egentlig Betydningen af Statsgarantien. Ingen Mennesker tror, at den virkelig vil blive effektiv, men det har sin Betydning over for Udlandet, at Staten, som maa anses for at have Kendskab til disse Forhold og have Interesse af, at det ikke kommer til nogen Kalamitet, siger god for dem, og siger med Sikkerhed, at her er der intet at rystere. Man har fremhævet de Forhold, som kunde indtræde i Tilfælde af

Krig. Ganske vist, Staten vil altid have vanskeligt ved at faa Laan paa gunstige Vilkaar under Krig og andre farefulde Forhold, og det gælder særlig en lille Stat som Danmark, for hvilken Krig altid er ensbetydende med Muligheden for Udslettelse af Staternes Tal. Men jeg er ikke tilbøjelig til at tro, at det, at Staten havde garanteret for sine Kreditforeninger, i nogen væsentlig Grad vilde svække dens Kredit. Her har man netop noget at holde sig til, i alt Fald under vore Tidsforhold; ellers maatte man da komme til helt barbariske Tider, dersom dette blev anderledes. Her er noget, som er frit og uafhængigt af Krigen og dens Tilfælder. Jeg tror ikke, at 1864, hvor hele Jylland var besat af Fjenden, i nogen Maade rullede ved de jydsk Kreditforeningers Soliditet, hverken Købstads- eller Landkreditforeningers. En saadan Odelæggelse af Værdier over en Bant i en hel Provins, som er Forudsætningen for, at Krigen skulde kunne rulle væsentligt ved Kreditforeningernes Soliditet, finder overhovedet ikke Sted. Endvidere antog Ministeren, at Kurser paa ny Statsobligationer, naar Staten vilde stifte ny Laan, vilde blive trykket væsentlig ved, at statsgaranterede Hypotekobligationer allerede i stort Antal vare ude paa det fremmede Marked. Ja, det skulde jo synes saa efter den almindelige økonomiske Regel, at naar Tilbuddet er stort, synker Prisen, men jeg er alligevel ikke sikker paa, at denne Betragtning virkelig holder Stik i dette Tilfælde. Det er maasse netop den væsentlige Grund til, at vore sikre Papirer, vore Statsobligationer, Kreditforeningsobligationer have en saa lav Kurs i Udlandet, at der er saa faa af dem, at man ikke kommer tilstrækkelig i Berøring med dem. Det har i alt Fald vist sig i ikke saa faa Forhold, at jo større Poster man kan anbringe, naar man overhovedet kan faa dem ind, desto højere Kursværdi, desto bedre Betingelser kan man opnaa, naar Forholdene i øvrigt ere gode. Men jeg tror ikke, at man i alt Fald i en lille Stat som Danmark, hvis samlede Beholdning, selv om den kommer ud paa det europæiske Marked, dog altid kun er en Draabe i Havet, kan anstille saadanne Betragtninger eller være sikker paa, at de holde Stik. Den højtærede Minister misforstod mig — eller maasse har jeg udtrykt mig uklart, men det vil jo Tidenden i hvert Tilfælde udvise — med Hensyn til Spørgsmaalet om Driftskapitalen. Jeg har aldrig været saa sanguinisk at tro, at hele den Kapital, som mulig maatte blive ledig ved, at man i Udlandet købte vore primære Kreditforeningsobligationer, skulde søge til